

Utorak, 24. listopada 2017.

P8_TA(2017)0395

Produljenje odobrenja aktivne tvari glifosata

Rezolucija Europskog parlamenta od 24. listopada 2017. o Nacrtu provedbene uredbe Komisije o produljenju odobrenja aktivne tvari glifosata u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i o izmjeni Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 (D053565-01 – 2017/2904(RSP))

(2018/C 346/16)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt provedbene uredbe Komisije o produljenju odobrenja aktivne tvari glifosata u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i o izmjeni Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 (D053565-01),
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 20. stavak 1.,
- uzimajući u obzir članke 11. i 13. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir članak 7. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) o stručnoj analizi procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari glifosatom ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora za procjenu rizika Europske agencije za kemikalije (ECHA) kojim se predlaže usklađeno klasificiranje i označavanje glifosata na razini EU-a ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. travnja 2016. o nacrtu provedbene uredbe Komisije o produljenju odobrenja aktivne tvari glifosata u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i o izmjeni Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 540/2011 ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir europsku građansku inicijativu pod nazivom „Zabrana glifosata i zaštita ljudi i okoliša od toksičnih pesticida” ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,
- uzimajući u obzir članak 106. stavke 2. i 3. Poslovnika,

⁽¹⁾ SL L 309, 24.11.2009., str. 1.

⁽²⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

⁽³⁾ SL L 31, 1.2.2002., str. 1.

⁽⁴⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽⁵⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/2d3a87cc-5ca1-31d6-8967-9f124f1ab7ae>

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0119.

⁽⁷⁾ ECI(2017)000002.

Utorak, 24. listopada 2017.

- A. budući da je svrha Uredbe (EZ) br. 1107/2009 „osigurati visoku razinu zaštite kako zdravlja ljudi i životinja tako i okoliša te poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta usklađivanjem pravila o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja poboljšavajući time poljoprivrednu proizvodnju”; budući da se odredbe Uredbe (EZ) br. 1107/2009 zasnivaju na načelu predostrožnosti;
- B. budući da se od svih herbicida trenutno u svijetu najviše proizvodi sistemski herbicid glifosat; budući da 76 % uporabe glifosata u svijetu otpada na poljoprivredu; budući da je također raširena njegova uporaba u šumarstvu te primjena u gradovima i vrtlarstvu; budući da je 72 % ukupne količine glifosata koji je u svijetu upotrebljen od 1974. do 2014. poprskan samo u posljednjih 10 godina;
- C. budući da je stanovništvo izloženo prvenstveno ako živi u blizini prskanih područja, preko uporabe u kućanstvu i preko hrane; budući da je izloženost glifosatu u porastu zbog povećanja ukupne količine glifosata koji se koristi; budući da se učinak glifosata i njegovih najčešćih koformulanata na ljudsko zdravlje mora redovito kontrolirati; budući da su glifosat i/ili njegovi ostaci pronađeni u vodi, tlu, hrani i piću i nejestivim proizvodima te u ljudskom tijelu (npr. u urinu);
- D. budući da je Europska agencija za sigurnost hrane u Izvješću Europske unije o ostacima pesticida u hrani za 2014., koje je objavljeno 26. listopada 2016., navela da su države članice prikupile ograničen broj uzoraka uljarica i soje, unatoč velikoj vjerojatnosti da se ti usjevi tretiraju glifosatom te se stoga može očekivati prisutnost ostataka; budući da prema Europskoj agenciji za sigurnost hrane nisu dostupne informacije o ostacima glifosata u proizvodima životinjskog podrijetla; budući da Europska agencija za sigurnost hrane te rezultate ne smatra vrlo pouzdanim;
- E. budući da je Europska agencija za sigurnost hrane 2015. državama članicama preporučila da povećaju broj analiza glifosata i njegovih ostataka (npr. trimetil-sulfonij) u proizvodima za koje je odobrena uporaba glifosata i gdje se mogu očekivati mjerljivi ostaci; budući da bi prvenstveno trebalo povećati broj uzoraka soje, kukuruza i uljane repice; budući da se države članice također potiče da razviju i/ili provode postojeće metode analize za kontrolu metabolita povezanih s glifosatom te da rezultate šalju Europskoj agenciji za sigurnost hrane;
- F. budući da je glifosat neselektivan herbicid koji uništava sve bilje; budući da djeluje na način da utječe na takozvani šikimatni put, put koji je također prisutan u algama, bakterijama i gljivama; budući da se pokazalo da izlaganje bakterija *Escherichia coli* i *Salmonella enterica serovar Typhimurium* subletalnim dozama komercijalnih formulacija glifosata izaziva izmijenjenu reakciju na antibiotike;
- G. budući da se u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 aktivne tvari mogu odobriti samo ako nisu klasificirane ili se ne moraju klasificirati kao karcinogeni kategorije 1A ili 1B prema Uredbi (EZ) br. 1272/2008, osim ako je izlaganje ljudi toj aktivnoj tvari zanemarivo ili ako postoji ozbiljna opasnost za zdravlje biljaka koja se ne može suzbiti drugim raspoloživim sredstvima;
- H. budući da je u ožujku 2015. Međunarodna agencija za istraživanje raka (IARC) glifosat klasificirala kao tvar koja „vjerojatno uzrokuje rak kod ljudi” (skupina 2A) na temelju „ograničenih dokaza” raka kod ljudi (na temelju slučajeva stvarne izloženosti), „dostatnih dokaza” raka kod eksperimentalnih životinja (u okviru istraživanja „čistog” glifosata) te „snažnih dokaza” u vidu mehanističkih informacija povezanih s karcinogeničnosti (za genotoksičnost i oksidacijski stres) i za „čisti” glifosat i za formulacije glifosata; budući da su kriteriji koje je IARC koristio za skupinu 2A usporedivi s kriterijima koji su korišteni za kategoriju 1B u Uredbi (EZ) br. 1272/2008;
- I. budući da je u studenom 2015. Europska agencija za sigurnost hrane dovršila stručni pregled glifosata i zaključila da „nije vjerojatno da glifosat predstavlja opasnost za ljude zbog karcinogenih učinaka i da dokazi ne podupiru klasifikaciju u pogledu njegova karcinogenog potencijala u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008”; budući da je u ožujku 2017. Odbor za procjenu rizika Europske agencije za kemikalije konsenzusom zaključio da na temelju dostupnih informacija nema dokaza o povezanosti glifosata i raka kod ljudi te da glifosat ne bi trebalo klasificirati kao tvar koja uzrokuje genetska oštećenja (mutagena tvar) ili ometa reprodukciju;

Utorak, 24. listopada 2017.

- J. budući da su, na zajedničkom sastanku o ostacima pesticida koji su Organizacija Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu (FAO) i Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) organizirali u svibnju 2016., skupina stručnjaka FAO-a o ostacima pesticida u hrani i okolišu i Glavna skupina SZO-a za procjenu ostataka pesticida zaključile da „glifosat vjerojatno nije genotoksičan pri predviđenim dnevnim razinama izloženosti” i da „glifosat vjerojatno ne predstavlja karcinogeni rizik za ljude kada je riječ o izloženosti putem hrane”;
- K. budući da je sud u okviru sudskog spora koji su u SAD-u pokrenuli tužitelji koji tvrde da su zbog izloženosti glifosatu oboljeli od ne-Hodgkinovog limfoma učinio dostupnima interne dokumente Monsanto, vlasnika i proizvođača Roundupa, proizvođača čija je glifosat aktivna tvar; budući da objavljena korespondencija dovodi u pitanje vjerodostojnost određenih studija, i onih koje je financirao Monsanto i navodno nezavisnih studija, a one čine dio dokaza koje su za ocjenu sigurnosti glifosata koristile Europska agencija za sigurnost hrane i Europska agencija za kemikalije; budući da su u tom pogledu od ključne važnosti transparentnost i javna dostupnost znanstvenih studija, ali i neobrađenih podataka na kojima se te studije temelje;
- L. budući da je Europska agencija za kemikalije, osim svog zaključka o karcinogeničnosti glifosata, zaključila da glifosat uzrokuje teške ozljede oka i da ima dugoročan toksičan utjecaj na vodeni okoliš;
- M. budući da je Parlament, prije nego je 29. lipnja 2016. odobreno 18-mjesečno tehničko produljenje za glifosat, 13. travnja 2016. donio rezoluciju kojom je pozvao Komisiju da produlji odobrenje glifosata za sedam godina, ali je također naglasio da Komisija ne bi trebala odobriti nikakvu neprofesionalnu uporabu glifosata, njegovu uporabu u javnim parkovima, javnim vrtovima i na javnim igralištima te u njihovoj blizini niti ikakvu poljoprivrednu uporabu tamo gdje su integrirani sustavi zaštite bilja dostatni za nužno suzbijanje korova; budući da se istom rezolucijom pozivalo Komisiju da pripremi osposobljavanja i odobrenja za uporabu za profesionalne korisnike, da osigura bolju informiranost o uporabi glifosata te da strogo ograniči uporabu sredstava koja sadrže aktivnu tvar glifosat prije žetve, u cilju sprečavanja nepravilne uporabe te tvari i ograničavanja mogućih rizika povezanih s time;
- N. budući da je Parlament u svojoj rezoluciji od 13. travnja 2016. također pozvao Komisiju i Europsku agenciju za sigurnost hrane da s obzirom na prevladavajući interes za objavu odmah objave sve znanstvene dokaze koji su bili osnova za pozitivnu klasifikaciju glifosata i za predlaganje njegova ponovnog odobrenja; budući da to do sada nije učinjeno;
- O. budući da europska građanska inicijativa iz pozivanja 13. Nacrta provedbene mjere, koja je u godini dana prikupila više od milijun potpisa europskih građana, ne samo da u jednom od svoja tri cilja izrijeком navodi glifosat, već također u svom nazivu izričito poziva na „zabranu glifosata i zaštitu ljudi i okoliša od toksičnih pesticida”; budući da je Komisija taj podnesak zaprimila 6. listopada 2017. i ima obvezu odgovoriti do 8. siječnja 2018.;
- P. budući da se u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 svaka odluka o odobravanju aktivne tvari mora donijeti na temelju izvještaja Europske agencije za sigurnost hrane o procjeni, drugih faktora koje treba uzeti u obzir u odnosu na sadržaj koji se razmatra te načela predostrožnosti,
- Q. budući da se Provedbenom uredbom Komisije na temelju znanstvene procjene koju su proveli Njemački savezni institut za procjenu rizika (BfR), Europska agencija za sigurnost hrane i Europska agencija za kemikalije predlaže da se glifosat odobri do 15. prosinca 2027., odnosno na 10 godina; budući da bi se to primjenjivalo od 16. prosinca 2017.;
- R. budući da posebne odredbe iz Priloga I. Nacrta provedbene uredbe kojom se obnavlja odobrenje aktivne tvari glifosata nisu obvezujuće na razini Unije, već se odgovornost prenosi na države članice;

Utorak, 24. listopada 2017.

- S. budući da je Parlament u svojoj Rezoluciji od 15. veljače 2017. o pesticidima niskog rizika biološkog podrijetla ⁽¹⁾ istaknuo potrebu za revizijom Uredbe (EZ) br. 1107/2009 kako bi se potaknuo razvoj, odobravanje i stavljanje na tržište EU-a niskorizičnih pesticida biološkog podrijetla te je pozvao Komisiju da prije kraja 2018. podnese posebni zakonodavni prijedlog o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1107/2009, izvan okvira opće revizije u vezi s inicijativom u sklopu REFIT-a, u cilju uspostave brzog postupka ispitivanja, odobravanja i registracije niskorizičnih pesticida biološkog podrijetla;
- T. budući je objava komunikacije Komisije o budućnosti zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) najavljena do kraja 2017. te prijedlozi proračuna za svibanj 2018.;
1. smatra da se Nacrtom provedbene uredbe Komisije ne pruža visoka razina zaštite zdravlja ljudi i životinja te zaštite okoliša, ne primjenjuje se načelo predostrožnosti i prekoračuju se provedbene ovlasti iz Uredbe (EZ) br. 1107/2009;
 2. traži od Komisije da povuče svoj Nacrt provedbene uredbe i da podnese novi nacrt provedbene uredbe u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EZ) br. 1107/2009, odnosno uključujući ne samo mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane, već i druge faktore koje treba uzeti u obzir te načelo predostrožnosti;
 3. poziva Komisiju i države članice da nakon 15. prosinca 2017. ne odobre nikakvu neprofesionalnu uporabu glifosata niti da odobre ikakvu uporabu glifosata u javnim parkovima, javnim vrtovima ili na javnim igralištima te u njihovoj blizini;
 4. poziva Komisiju i posebno države članice da nakon 15. prosinca 2017. ne odobre nikakvu poljoprivrednu uporabu glifosata tamo gdje su integrirani sustavi zaštite bilja dostatni za nužno suzbijanje korova;
 5. poziva Komisiju i države članice da ne odobre uporabu glifosata za isušivanje prije žetve s učinkom od 16. prosinca 2017.;
 6. poziva Komisiju da donese potrebne mjere kako bi se aktivna tvar glifosat postupno prestala koristiti u Europskoj uniji najkasnije do 15. prosinca 2022. i da zajamči da nakon tog datuma nije dopuštena nikakva uporaba glifosata, što uključuje sva moguća razdoblja produženja ili razdoblja iz članka 32. Uredbe (EZ) br. 1107/2009;
 7. pozdravlja predloženo isključivanje polioksietilen-alkilamina iz uporabe u sredstvima za zaštitu bilja koja sadrže glifosat; poziva Komisiju i države članice da ubrzaju rad na popisu koformulanata koji nisu prihvaćeni za uporabu u sredstvima za zaštitu bilja;
 8. poziva Komisiju i države članice da osiguraju da se znanstvena ocjena pesticida za regulatorno odobrenje EU-a temelji samo na objavljenim stručno recenziranim i neovisnim studijama koje su naručila nadležna javna tijela; smatra da se postupak REFIT za Uredbu (EZ) br. 1107/2009 eventualno može iskoristiti u tu svrhu; nadalje smatra da bi se Europskoj agenciji za sigurnost hrane i Europskoj agenciji za kemikalije trebala odobriti dostatna sredstva kako bi povećale svoje kapacitete, da bi se omogućilo naručivanje nezavisnih znanstvenih studija te da bi se dodatno zajamčilo poštovanje najviših znanstvenih standarda i zaštitilo zdravlje i sigurnost građana Europske unije;
 9. poziva Komisiju i države članice da osiguraju dovoljno ispitivanja i nadziranja ostataka glifosata u hrani i piću te hrani za životinje proizvedenima u Uniji i uvezenima u Uniju kako bi se riješio postojeći problem nedostatka podataka na koje upozorava Europska agencija za sigurnost hrane;
 10. poziva Komisiju i države članice da financiraju istraživanja i inovacije na području održivih i isplativih rješenja za sredstva za zaštitu od štetočina kako bi se omogućila visoka razina zaštite zdravlja ljudi i životinja i zaštite okoliša;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0042.

Utorak, 24. listopada 2017.

11. poziva Komisiju i države članice da predlože odgovarajuće prijelazne mjere za poljoprivredni sektor te da objave dokument sa smjericama u kojem se navode sve moguće sigurnije, niskorizične alternative kako bi se poljoprivrednom sektoru pomoglo tijekom razdoblja postupnog ukidanja aktivne tvari glifosata te svi resursi koji su poljoprivrednom sektoru već na raspolaganju u okviru postojećeg ZPP-a;
 12. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-